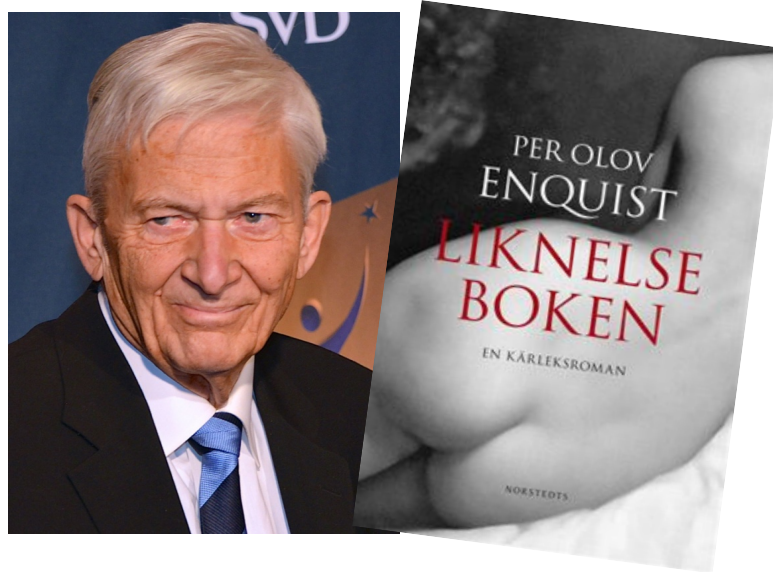


Stroke i skönlitteraturen – Per Olov Enquist **Schlaget - det ständigt närvarande hotet**



När PO Enquist närmar sig de 80, finner han – något förskräckt - att han aldrig skrivit en kärleksroman. Nu brådskar det. I *Liknelseboken* närmar han sig underfundigt kärleken. Han har bara mött denna kvinna tre gånger, 1949 som femtonåring på det kvistfria golvet i hembyn, 1958 på järnvägsstationen i Södertälje, 1977 när hon begravdes på Skogskyrkogården i Stockholm. Kring henne, föräldrarna, vännerna vävs romanen.

Ett av många temata i romanen är skaparkraften, fabulerandet – ”denna jättemuskel!”. Romanen rör sig kring just liknelser, inget att ta helt för sant. Man kan fundera: Vem har sett ett kvistfritt furugolv, det golv som alla recensenter fastnat för? Den åldrande författaren ger en rad referenser, halvt dolda, till sina tidigare verk, inte minst den Augustprisbelönade självbiografin *Ett annat liv* från 2008.

Vännerna åldras, står där vid stranden till dödens flod, väntande, stumma men anklagande – han har inte skrivit någon kärleksroman! Deras vattniga ögon säger att ”också han snart skulle hava fått schlaget”.

Och till schlaget återkommer Enquist då och då genom romanen, mer som i förbigående – det är ett ständigt närvarande hot för honom och för vännerna.

Farfadern – ”mot 40-talets slut nedklubbades [han] av schlaget”. Modern var sista året ”ganska förnöjsam och handikappad efter ett par slaganfall som tidvis hade tystat henne helt; hon kom sig dock, tränade upp talet, och höll ett egenhändigt tal på Församlingsgården i Hjoggböle Han [författaren] läste det senare för hand nedskrivna talet och förbluffades. Denna tydlighet, och enkelhet. Kunde den till slut ändå uppnås av en slagrörd 88-åring?”.

Själv har Enquist med flimrande hjärta stått där vid flodens strand, tycker han. Han frågar: Vilken strand? Insiktens eller dödens? Och läsaren kan mer prosaiskt fråga sig: Är det förmaksflimret som gör att hotet om schlaget hänger över texten?

Romanen *Liknelseboken* publicerades 2013 på Norstedts förlag av Per Olov Enquist.